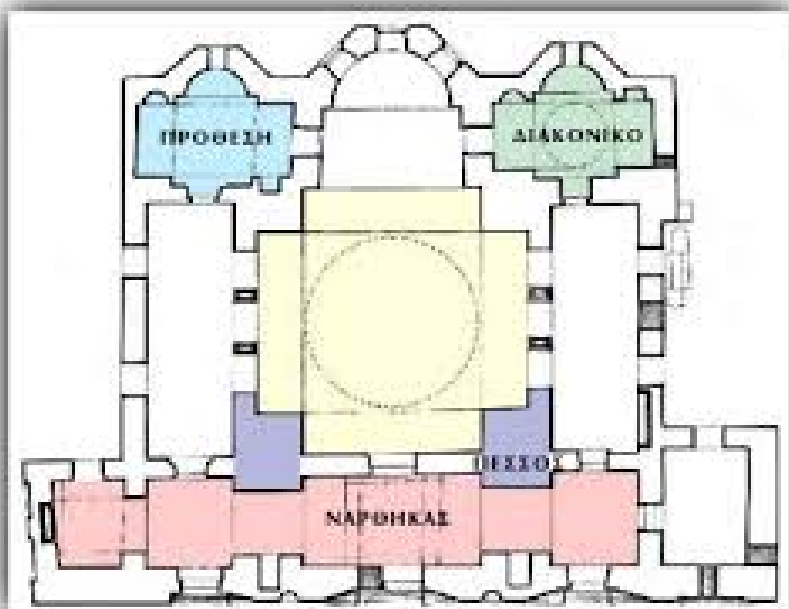
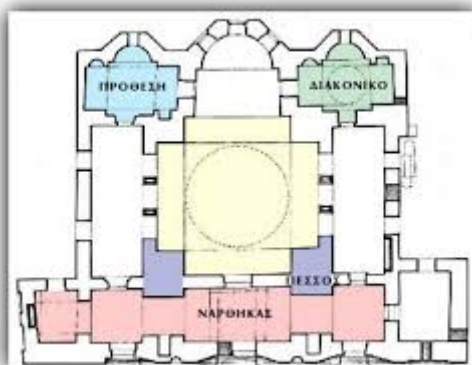

«Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΝΑΟΥ»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Ο ναός επιτελεί ένα σημαντικότατο ρόλο στη ζωή της Εκκλησίας. Είναι στενά συνδεδεμένος με τη ζωή της Εκκλησίας και ιδιαίτερα με την ευχαριστιακή σύναξη, η οποία είναι κυριότερη σωτηριώδη πράξη Της. Εκτός από αυτό όμως η σημασία του ναού για τους πιστούς έχει και βαθύτερες συμβολικές προεκτάσεις. Σύμφωνα με την Θεολογία των Μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας μας, όλες οι ενδοκοσμικές πραγματικότητες, εκτός από την αισθητή τους διάσταση έχουν και υπεραισθητή και τη μυστική διάσταση. Ο ορθόδοξος ναός δε θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Η τεράστια σημασία που έχει για τη ζωή της Εκκλησίας έδωσε την αφορμή για σημαντικούς συμβολισμούς, χρήσιμους για την αναγωγή του πιστού σε υψηλές υπεραισθητές εμπειρίες.

Ο ορθόδοξος ναός είναι μια μικρογραφία του σύμπαντος κόσμου (ορατού και αοράτου). Είναι κατά τον καθηγητή Γ. Αντουράκη «ένα ορατό σημείο – σύμβολο- εκείνου που δεν μπορούν να δουν τα ανθρώπινα μάτια. Η μυστική σημασία του ναού αποκαλύπτεται μόνο στους μνημένους, στους πιστούς» (όπου, ανωτ. σελ. 109)

Ο τρούλος συμβολίζει τον ουρανό και γι' αυτό εικονίζεται σ' αυτόν ο Παντοκράτωρ Χριστός, ως ο μόνος κυρίαρχος των πάντων, σε τεράστιο πλάνο, εκφράζοντας έτσι πληρότητά Του και την παρουσία Του σε ολόκληρο τον κόσμο, ότι «πάντα δι' αυτού εγένετο, και χωρίς αυτού εγένετο ουδέ εν, ό γέγονεν» (Ιωάν.14). Μαζί Του στον ουρανό υπάρχουν οι άγγελοι, οι προφήτες, οι απόστολοι και οι άγιοι. Αυτοί αποτελούν το θριαμβεύον μέρος της Εκκλησίας του Χριστού, το οποίο απολαμβάνει τη θεία μακαριότητα, υμνεί ακατάπαυστα το Θεό και δέεται για το στρατευόμενο επί γης μέρος της Εκκλησίας. Τα κανδήλια και οι πολυέλαιοι συμβολίζουν τα άστρα του ουρανίου θόλου.

Το άγιο Βήμα συμβολίζει τον Παράδεισο, την 'νω Ιερουσαλήμ (Αποκ.21:2), μέσα στον οποίο τελείται ακατάπαυστα η ουράνια Θεία Λειτουργία, με λειτουργούς τους αγγέλους. Η αγία Τράπεζα συμβολίζει το Θρόνο του Εσφαγμένου Αρνίου (Αποκ. Αποκ.22:3). Οι ιερείς συμβολίζουν τους αγίους αγγέλους, τα λειτουργικά πνεύματα του Θεού (Εβρ.1:14), γι' αυτό θα πρέπει να είναι άμεμπτοι και άγιοι, όπως εκείνοι. Τα ιερά τους άμφια έχουν και αυτά το συμβολισμό τους. Η λαμπρότητα και η καθαρότητά τους συμβολίζουν την ιερατική χάρη, που είναι ενδεδυμένοι.

Η γη συμβολίζεται δια του δαπέδου του ναού. Εκεί στέκονται οι πιστοί, οποίοι απαρτίζουν την επί γης στρατευόμενη Εκκλησία και ατενίζουν τον ουρανό (θόλο), τον Παράδεισο (ιερό βήμα) και τους εικονιζόμενους αγίους. Εκεί ενώνονται με το άλλο μέρος της Εκκλησίας τη θριαμβεύουσα. Ζητούν από αυτή συμπαράσταση και δύναμη για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της ζωής και να ολοκληρώσουν με επιτυχία το δρόμο του επίγειου βίου. Δια των ιερών μυστηρίων

προγεύονται τα μέλλοντα ουράνια αγαθά.

Στο ναό ο πιστός κάνει τη μεγάλη υπέρβαση του χρόνου και του χώρου. Ενώ βρίσκεται στη γη μετέχει του ουρανού, ενώ είναι μέρος του υλικού κόσμου, κοινωνεί με τον κόσμο των νοερών και πνευματικών δυνάμεων, ενώ ζει μέσα στους περιορισμούς του χρόνου, γεύεται την αιωνιότητα. «Η γη κι ο ουρανός ανακατεύονται κάθε Κυριακή και κάθε γιορτινή μέρα στη Θεία Λειτουργία» Το να πας την Κυριακή στη Λειτουργία σημαίνει πραγματικά να βγείς απ' το σπίτι σου και να πας στον ουρανό» έγραψε ο μεγάλος Ρουμάνος ποιητής και συγγραφέας V. Gheorghiu (Ένα Όνομα για την Αιωνιότητα, Αθήναι 1972, σελ. 105,139).

Μέσα στο ναό και συγκεκριμένα πάνω στο ιερό δισκάριο, και στο ιερό ποτήριο συναντάται η στρατευομένη με τη θριαμβεύουσα Εκκλησία. Εκεί δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ ορατού και αοράτου υλικού και άυλου. Εκεί η φθαρτή ύλη λυτρώνεται από την κατάρρα της φθοράς, (Ρωμ.8:21), καθαγιάζεται και θεώνεται στα στοιχεία του 'ρτου και του Οίνου, τα οποία μεταβάλλονται σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Οι άνθρωποι, ο κόσμος, η κτίση ολόκληρη γίνεται «καινή κτίσις» (Γαλ.6:15), «ο Θεός τα πάντα εν πάσιν» (Α΄Κορ.15:28). Οι άγγελοι και οι άγιοι είναι οι μεγάλοι φίλοι των ζώντων πιστών και όλοι αυτοί μαζί συναποτελούν το μυστικό Σώμα του Χριστού, η σχέση τους δε είναι τέτοια ώστε, «είτε πάσχει εν μέλος, συμπάσχει πάντα τα μέλη, είτε δοξάζεται εν μέλος συγχαίρει πάντα τα μέλη» (1 Κορ.12:26). Πάνω σε αυτή την αρχή στηρίζεται η θαυμαστή κοινωνική δράση της Εκκλησίας μας.

Μέσα στον ορθόδοξο ναό βιώνεται το πιο χαρμόσυνο γεγονός της ανθρώπινης ιστορίας, η νίκη της ζωής κατά του θανάτου, δια της θριαμβευτικής Αναστάσεως του Χριστού. Η Ορθόδοξη Καθολική Εκκλησία μας έχει χαρακτηριστεί δικαίως ως η Εκκλησία της Αναστάσεως, διότι ζει και βιώνει αδιάκοπα το γεγονός της Αναστάσεως. Η Ορθόδοξη ζωή είναι ένα διαρκές Πάσχα! Ο ναός εκφράζει απόλυτα αυτή την πραγματικότητα. Η εικονογραφία, από τις εικονικές παραστάσεις της Αναστάσεως, ως τις εικονιζόμενες μορφές των αγίων, εκφράζει τη μεταναστάσιμη πραγματικότητα της Εκκλησίας. Κάθε Κυριακή εορτάζεται χαρμόσινα η Ανάσταση του Κυρίου, οι ακολουθίες είναι αναστάσιμες και απαγορεύεται η αυστηρή νηστεία. Οι πιστοί νοιώθουν αυτή τη διάσταση και χαίρονται για τη νίκη κατά του θανάτου και της φθοράς και προγεύονται την αθανασία και την αιωνιότητα.

Ο ορθόδοξος ναός αποτελεί το κέντρο της ενοριακής ζωής. Δεν είναι τυχαίο ότι, κατά κανόνα, κτίζεται στο κέντρο της συνοικίας, ή του χωριού και οι τρούλοι και το καμπαναριό προεξέχουν των παρακείμενων κτιρίων. Παλαιότερα όταν υπήρχε έντονο το στοιχείο της κοινωνικότητας και δεν είχε υπεισέλθει το μικρόβιο της αστικής απομόνωσης, ο περίβολος του ναού ήταν τόπος συγκέντρωσης και

επίλυσης των προβλημάτων των ενοριτών με κοινή συμμετοχή όλων. Κάτω από τη σκέπη του Θεού Πατέρα πραγματώνεται η αδελφότητα των εν Χριστώ πιστών και όλων των ανθρώπων. Σήμερα σε πολλές ενορίες πλάι στο ναό λειτουργούν μονάδες αξιόλογης κοινωνικής ευποιίας στις οποίες βρίσκουν υλική και πνευματική συμπαράσταση αναξιοπαθούντες άνθρωποι. Το ιερό πρόσωπο του θείου προσώπου ή του αγίου, στο οποίο είναι αφιερωμένος ο ενοριακός ναός ανάγεται σε προστάτη της ενορίας. Πολλοί ενορίτες φέρουν με καμάρι το όνομα του και αφιερώνουν σε αυτό ονομασίες χωριών, συνοικισμών και οδών. Η πανύγερη του ναού αποτελεί σημαντικό γεγονός για ολόκληρη την ενορία.

Ο ναός είναι το δεύτερο σπίτι του πιστού. Βρέφος όντας εκεί οδηγείται για τον σαραντισμό. Στο ναό λαμβάνει το άγιο Βάπτισμα και αναγεννάται σε νέα εν Χριστώ ύπαρξη. Εκεί στεφανώνεται και μοιράζεται τη χάρα του γάμου του με όλη την τοπική εκκλησία. Εκεί απολαμβάνει τις χαρές των μεγάλων γιορτινών ημερών. Στο ναό χαίρεται τη βάπτιση των παιδιών του. Εκεί μετέχει των ιερών μυστηρίων και λαμβάνει τη λυτρωτική χάρη του Θεού. Μέσα σ' αυτόν σπεύδει να προσευχηθεί για τις δυσκολίες της ζωής και να αντλήσει δύναμη για την πορεία της ζωής του. Εκεί οδηγείται με το πέρας της επί γης ζωής του, για την εξόδιο ακολουθία του. Στο ναό θα αναπέμπονται εσαεί επιμνημόσυνες δεήσεις γι' αυτόν και για όλους τους κεκοιμημένους πιστούς.

πηγή: apostoliki-diakonia.gr